

MLADÍ LIDÉ NA TRHU PRÁCE

**Gabriela Stražilová
Ondřej Nývlt**

Tisková konference, 27. listopadu 2014, ČSÚ Praha

Zdroje dat, práce s daty

- **Výběrové šetření pracovních sil od roku 1993**

- údaje o zaměstnanosti, nezaměstnanosti a obecně o trhu práce, ale i jednotlivé vzdělanostní charakteristiky;
- po období jednoho roku můžeme sledovat životní dráhy jednotlivců např. dle pracovního statusu, vzdělání atd. – podklad pro longitudinální analýzy;
- u nezaměstnaných zjišťujeme podrobné informace o předchozí práci (zaměstnání, odvětví, doba od ukončení zaměstnání atd.).

- **Labour Force Survey (LFS)** - mezinárodní srovnání dat z VŠPS, shodná metodika pro všechny členské státy EU.

Uplatnění osob ve věku 15-34 let po ukončení formálního vzdělávání

Ukazatel pravděpodobnosti nezaměstnanosti po ukončení studia (v %)

$$= \frac{\text{osoby, které ukončily studium před třemi až dvanácti měsíci a v současné době jsou nezaměstnané}}{\text{osoby, které před třemi až dvanácti měsíci ukončily studium (ať úspěšné nebo neúspěšně)}}$$

Interpretace ukazatele

- Ukazuje životní dráhy (osudy) mladých lidí, kteří po ukončení studia začínají či pokračují ve své pracovní kariéře.
- Období do tří měsíců od ukončení studia není předmětem této práce.
- Nenalezení zaměstnání v průběhu tří až dvanácti měsíců může předcházet negativnímu vývoji mladých lidí v jejich pracovní a životní kariéře.

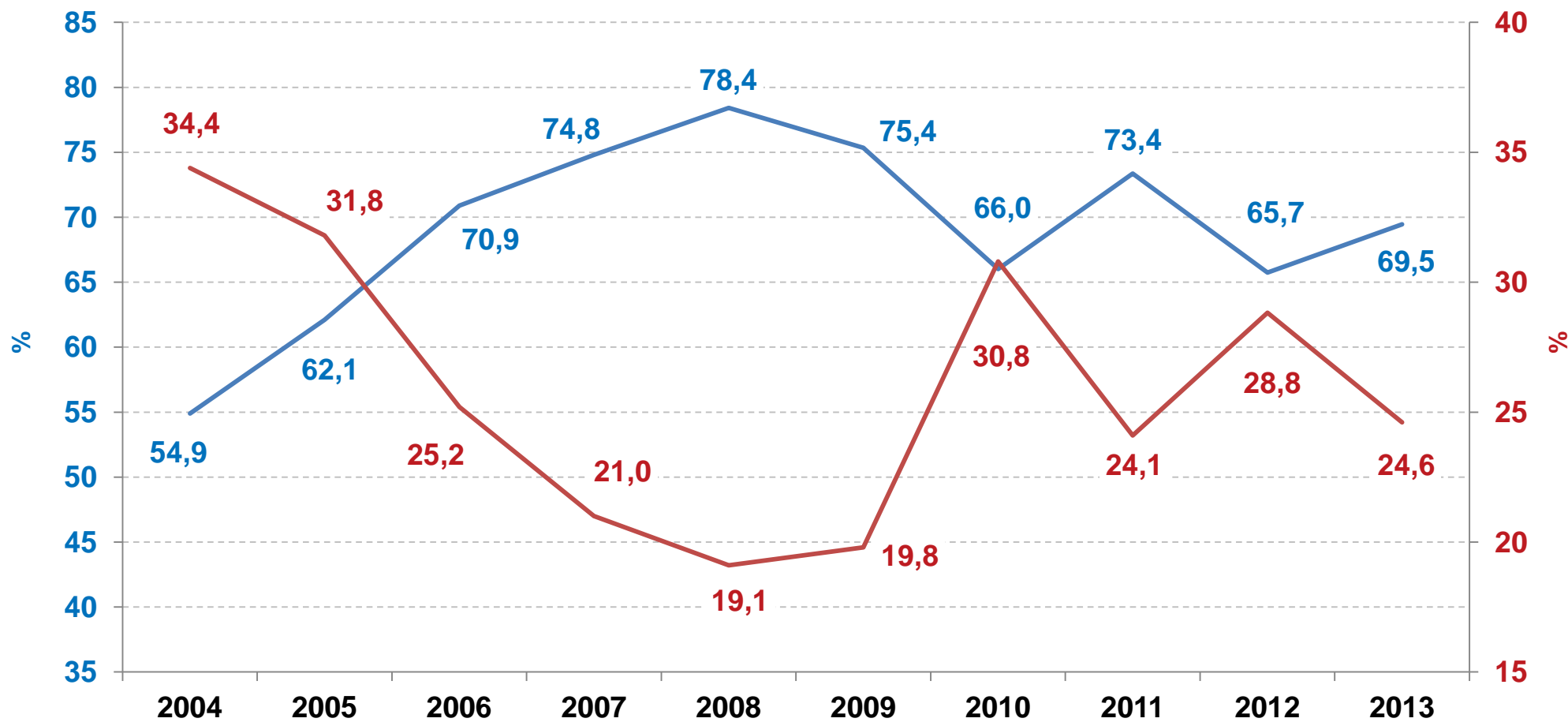
Podobně lze konstruovat i ukazatel pravděpodobnosti nalezení zaměstnání po ukončení studia (v %)

$$= \frac{\text{osoby, které ukončily studium před třemi až dvanácti měsíci a v současné době jsou zaměstnané}}{\text{osoby, které před třemi až dvanácti měsíci ukončily studium (ať úspěšné nebo neúspěšně)}}$$

Pravděpodobnost nezaměstnanosti či nalezení zaměstnání po ukončení studia v letech 2004–2013

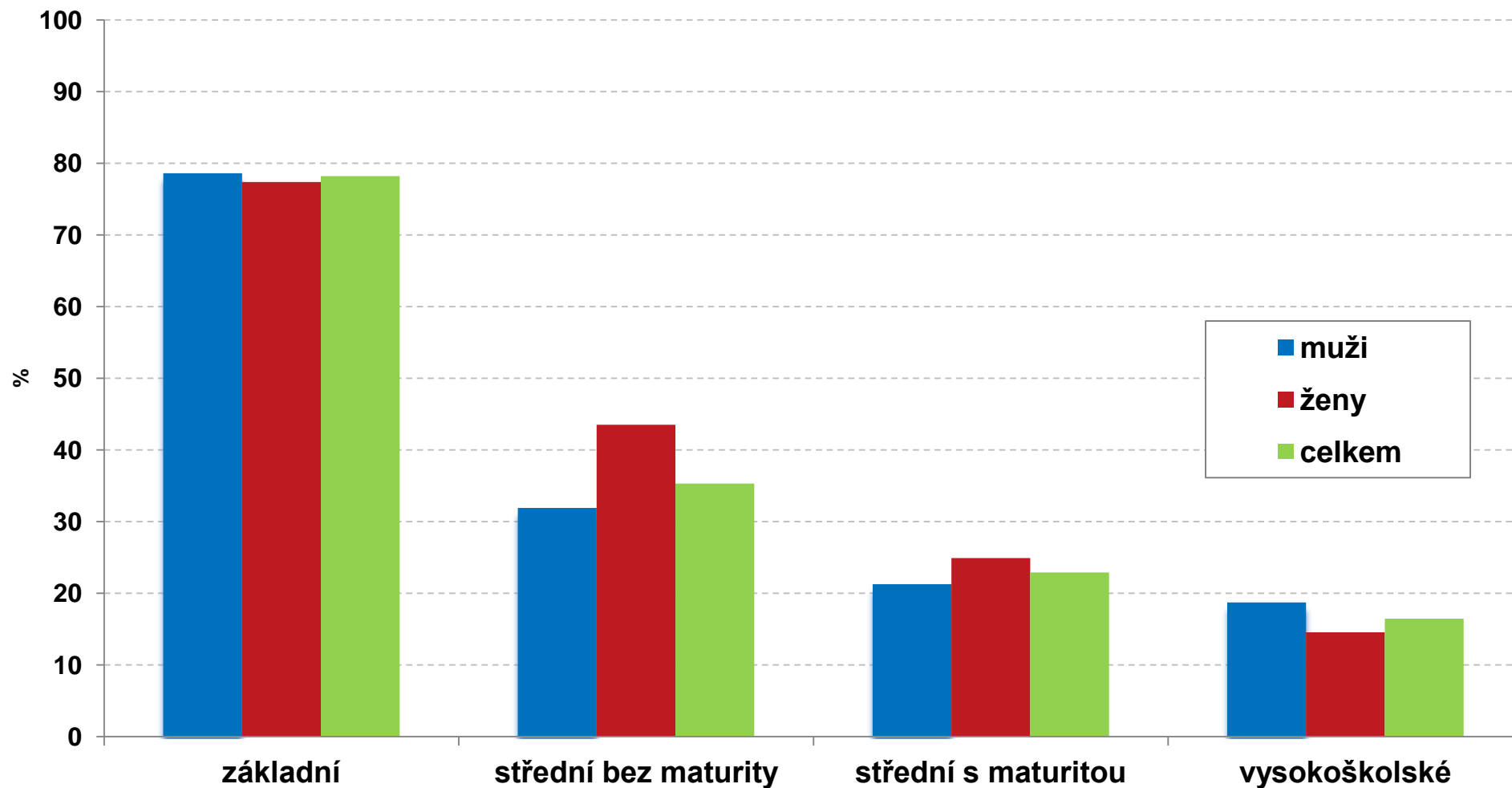
Pravděpodobnost nalezení zaměstnání

Pravděpodobnost nezaměstnanosti

Zdroj: VŠPS

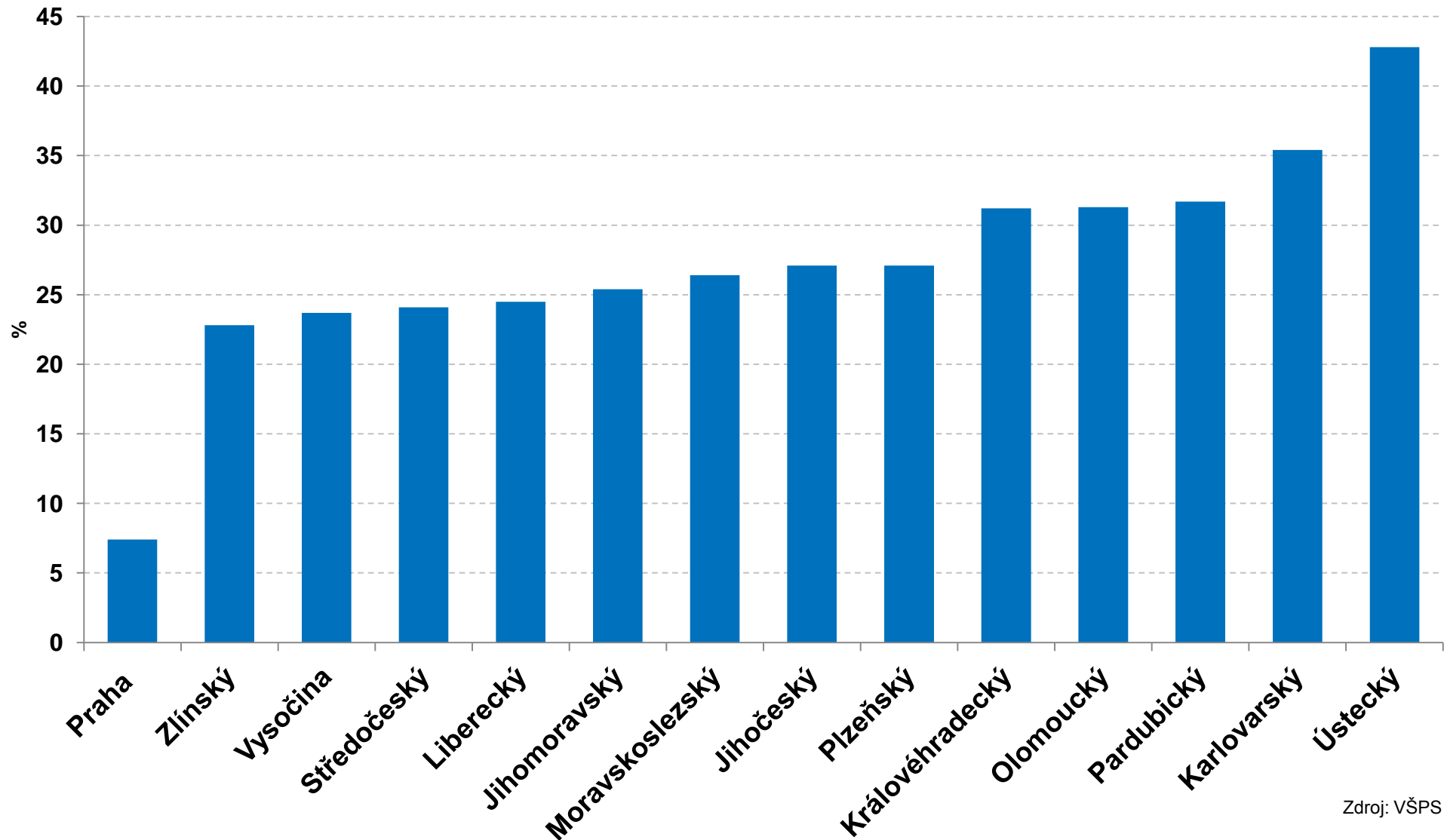
Pravděpodobnost nezaměstnanosti po ukončení studia podle nejvyššího dosaženého vzdělání (průměr let 2009–2013)

- Pravděpodobnost nezaměstnanosti se prudce snižuje s výší dosaženého vzdělání – kritické postavení osob s dosaženým základním vzděláním.

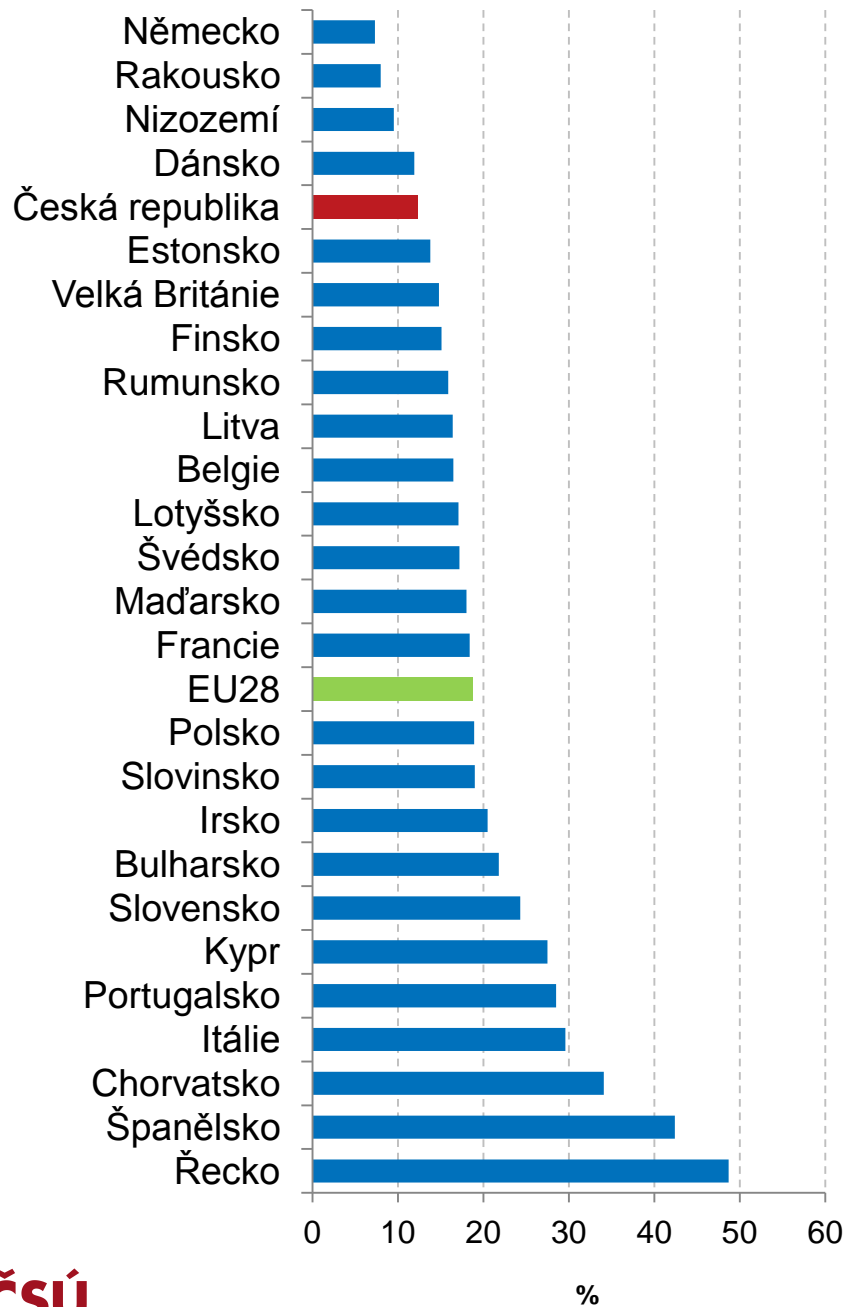
Zdroj: VŠPS

Pravděpodobnost nezaměstnanosti po ukončení studia podle krajů ČR (průměr let 2009–2013)

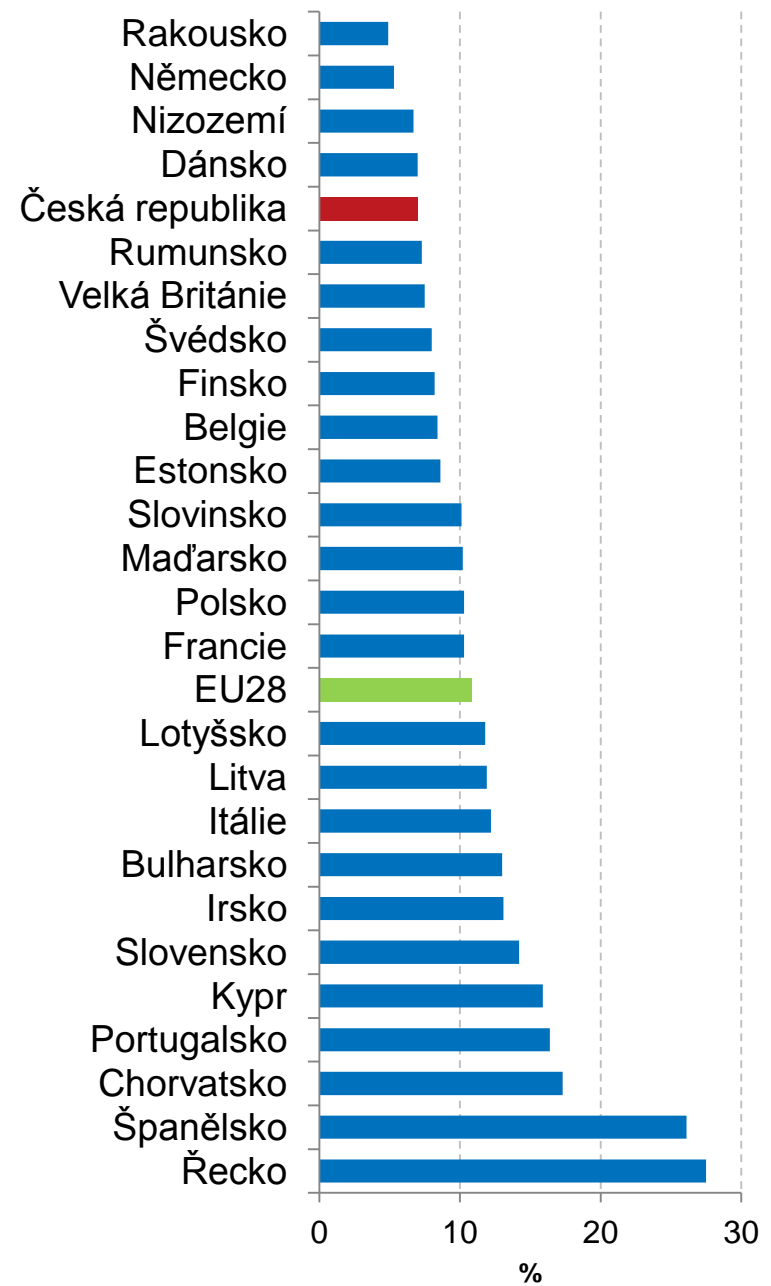

Zdroj: VŠPS

Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15–29 let ve vybraných evropských zemích (2013)

Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15+ ve vybraných evropských zemích (2013)

Nezaměstnanost – která zaměstnání jsou nejvíce ohrožena

Ukazatel rizika ztráty zaměstnání (v %)

$$\frac{\text{nezaměstnaní, kteří ztratili zaměstnání v posledním roce dle jednotlivých hlavních tříd zaměstnání či odvětví}}{\text{zaměstnané osoby, které pracují v dané třídě zaměstnání či odvětví}}$$

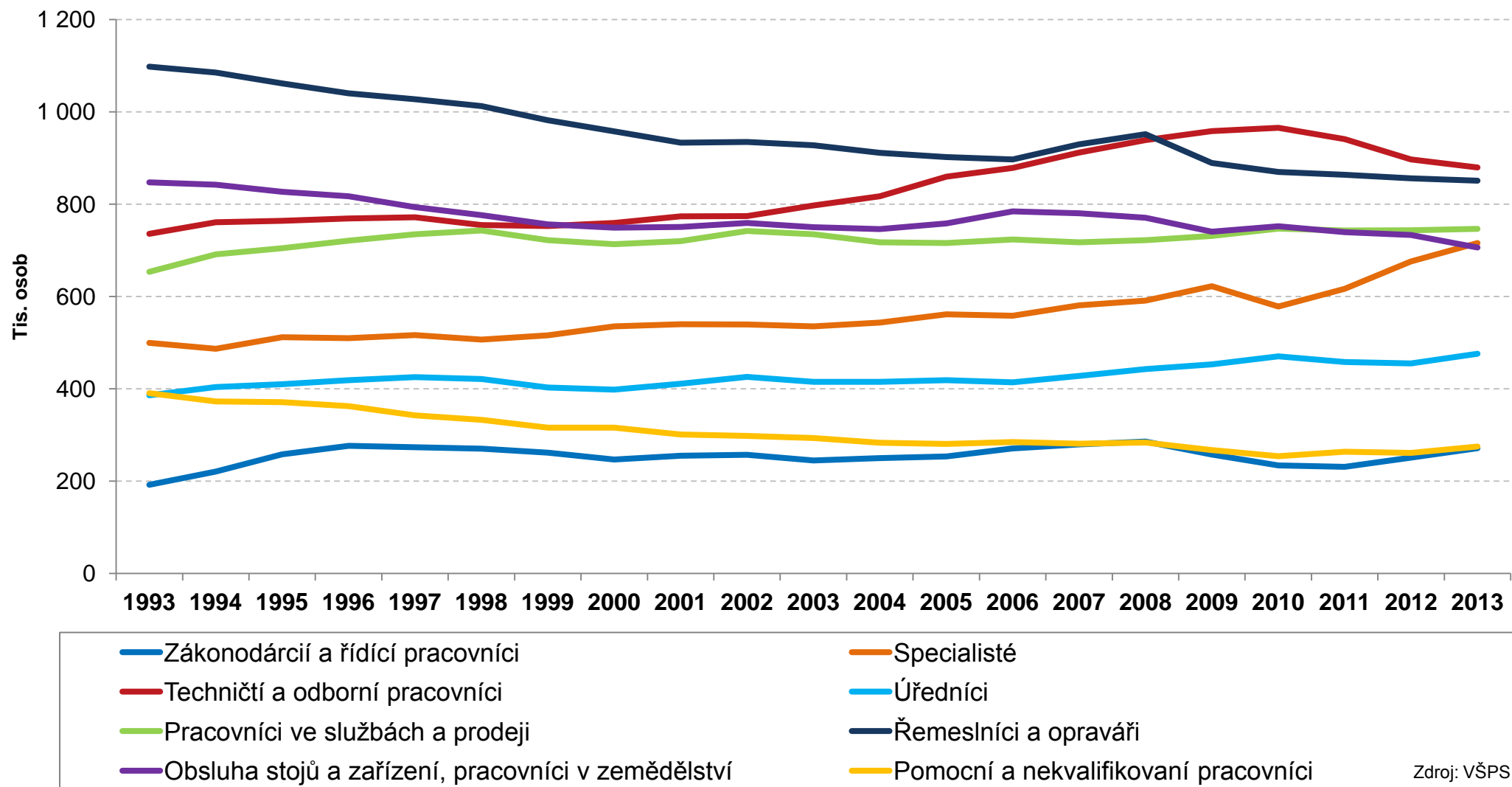
Interpretace ukazatele

- ukazuje, v jakých zaměstnáních či odvětvích se nejvíce propouští a zároveň nedochází k brzkému nalezení práce
- kde je největší fluktuace pracovníků, kde se uzavírají kontrakty na dobu určitou, dohody o provedení práce atd.

Obecně rozdíly v ukazateli mohou ukazovat

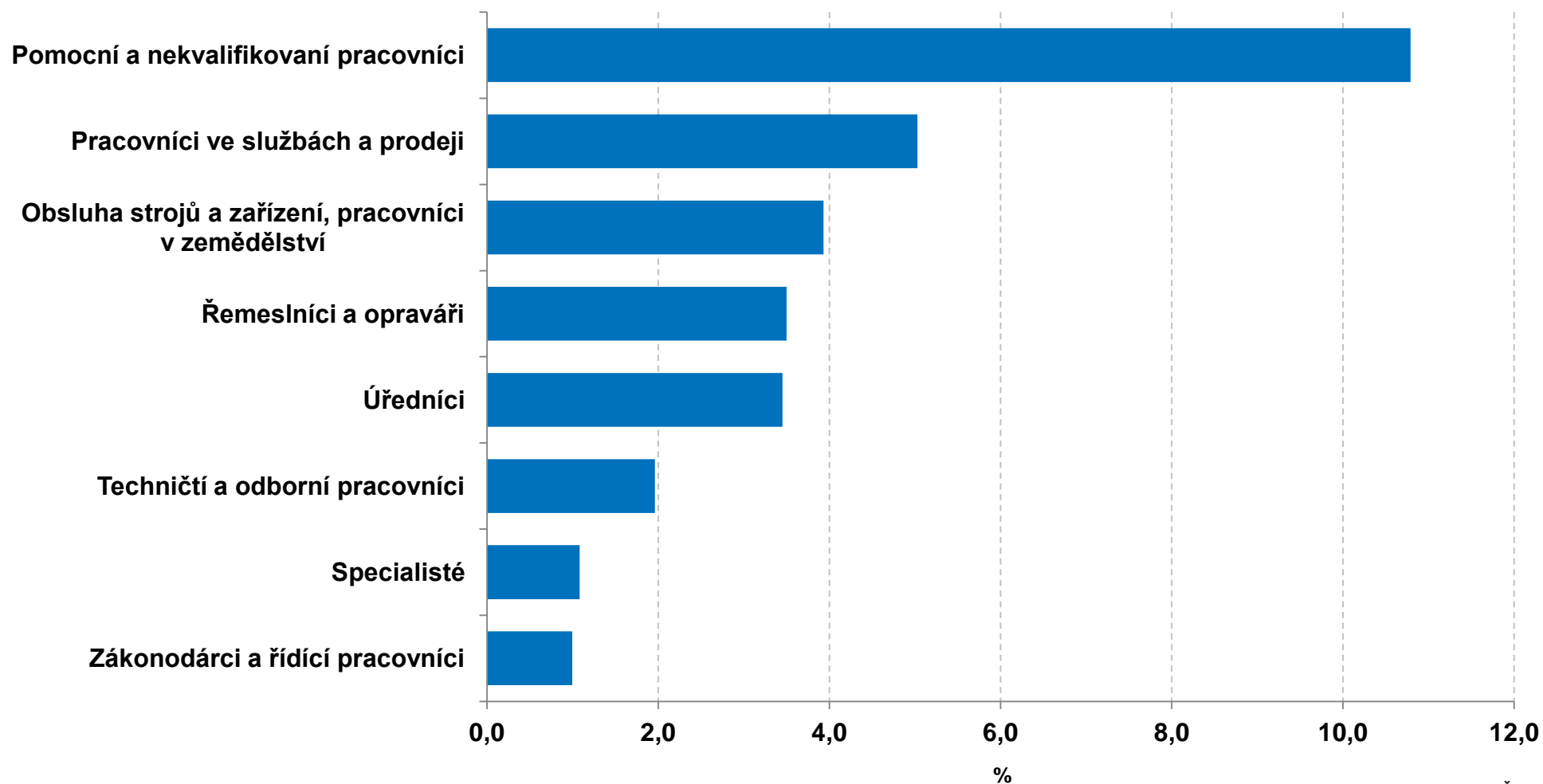
- současné změny na trhu práce (např. útlum určitých zaměstnání či odvětví);
- dlouhodobý vývoj, kdy některá zaměstnání či odvětví mají obecně horší postavení na trhu práce.

Zaměstnaní podle klasifikace CZ-ISCO (1993–2013)

- V průběhu dvaceti let rostl podíl profesí nemanuálních na úkor manuálních, nejednalo se však o zásadní zvrát. V ČR ve srovnání s Evropou stále dominantní postavení průmyslu.

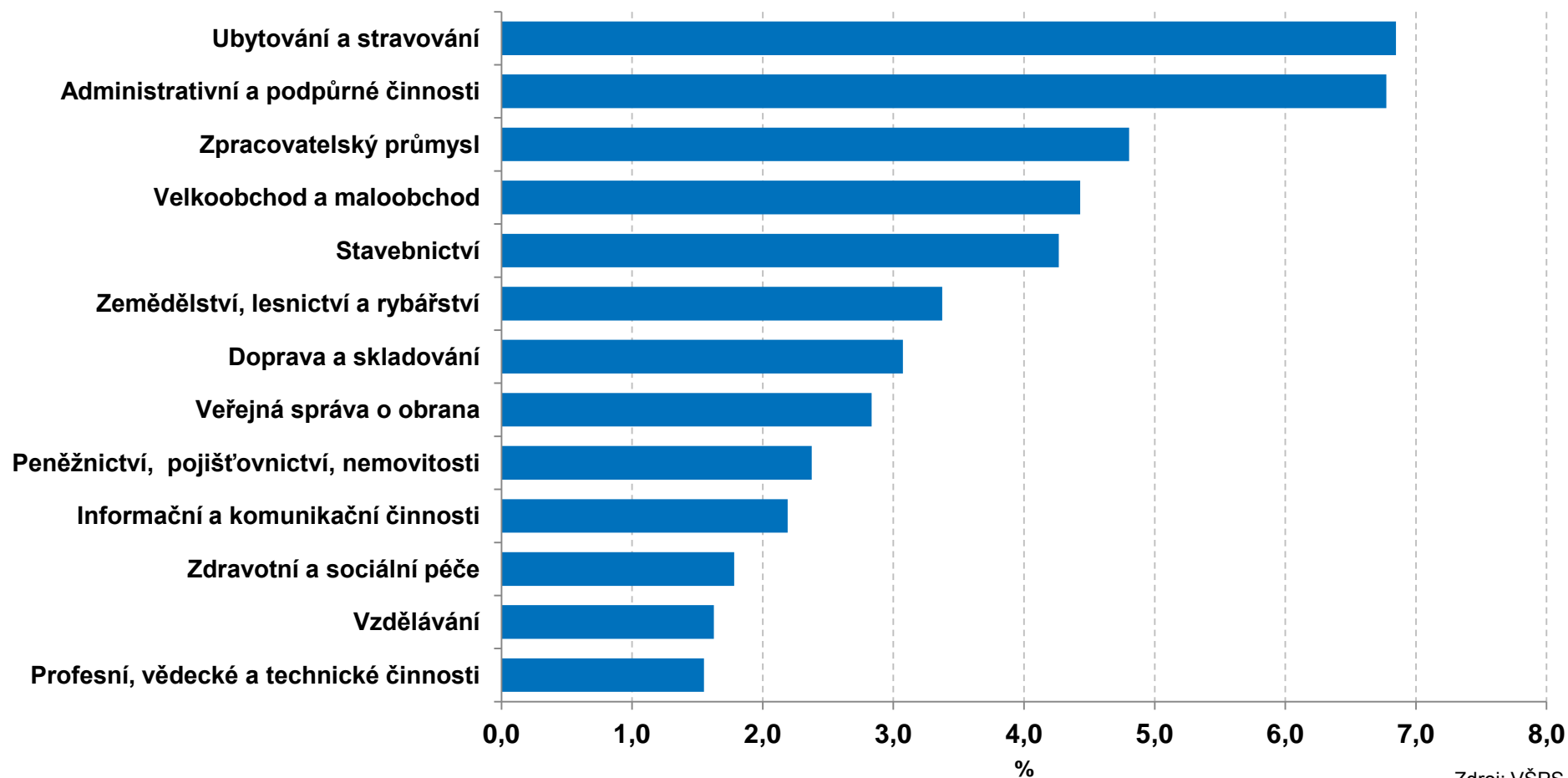
Riziko ztráty zaměstnání podle hlavních tříd klasifikace CZ-ISCO (průměr let 2011–2013)

Zdroj: VŠPS

- Významné rozdíly, zaměstnání s nižší přidanou hodnotou představují významně vyšší riziko ztráty zaměstnání.

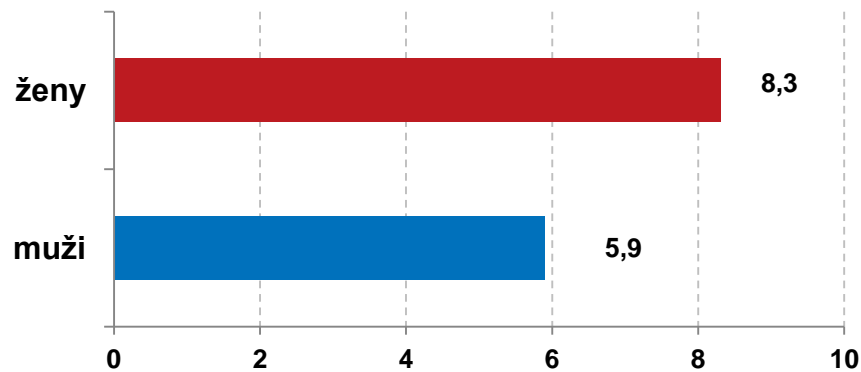
Riziko ztráty zaměstnání dle sekcí klasifikace CZ–NACE (průměr let 2011–2013)

- Významnější roli než kvalifikační a platové charakteristiky (např. peněžnictví, pojišťovnictví, nemovitosti, kde je riziko ztráty zaměstnání relativně významné) hraje faktické rozdělení státní a soukromé sféry.

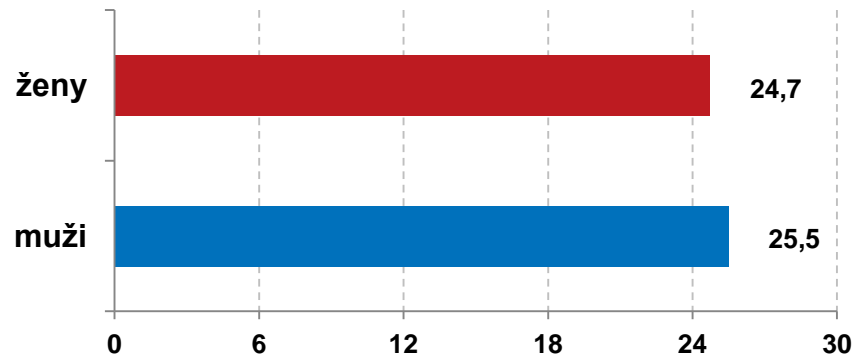
Genderové okénko – nezaměstnanost, průměr let 2009–2013 (v %)

Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 let a více

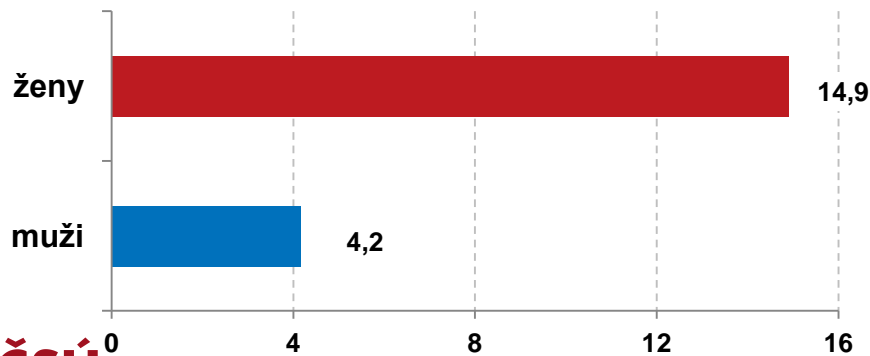
- míra nezaměstnanosti žen je výrazně vyšší než u mužů – výjimečné postavení v rámci EU28

Pravděpodobnost nezaměstnanosti po ukončení vzdělání

- nižší pravděpodobnost nezaměstnanosti žen než mužů po ukončení studia

Míra nezaměstnanosti v rodinách s nejmladším dítětem ve věku 3-6 let

- nepoměrně vyšší míra nezaměstnanosti matek z důvodu sladování rodinného a pracovního života

Děkujeme za pozornost

Gabriela Stražilová, odborný analytik

tel.: 274 052 352, e-mail: gabriela.strasilova@czso.cz

Ondřej Nývlt, odborný analytik

tel.: 274 054 069, e-mail: ondrej.nyvlt@czso.cz

Odbor statistiky trhu práce a rovných příležitostí ČSÚ